

จิตลักษณะและสถานการณ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้นิเทศรายการโทรทัศน์

บทคัดย่อ
ของ
มาริษา สก๊อต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

สิงหาคม 2548

มาริษา สก๊อต. (2548). จิตลักษณะและสถานการณ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์. ปริญญาโท วท.ม.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร. ดุษฎี โยเหลา , ดร. อังคินันท์ อินทรกำแหง.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเภทศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ มีจุดมุ่งหมาย 4 ประการ คือ 1.เพื่อศึกษาว่ากลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ทางสังคม ร่วมกัน จะสามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ได้เพียงใด 2.เพื่อศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กับกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ 3.เพื่อศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ 4.เพื่อศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยในครั้งนี้ คือ ฝ่ายผลิตรายการโทรทัศน์ จำนวน 166 คน มีอายุอยู่ระหว่าง 25-34 ปี ระยะเวลาในการทำงานมากกว่า 6 ปี และมีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ ผู้กำกับรายการโทรทัศน์ และผู้กำกับเวที ตัวแปรอิสระที่ศึกษา กำหนดขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิดการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมตามแนวปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) และทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1.กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ มี 2 ตัวแปร คือ ทิศนคติต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงาน และความเชื่ออำนาจในตนเองด้านการผลิตรายการโทรทัศน์ 2.กลุ่มจิตลักษณะเดิม มี 3 ตัวแปร คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนเอง 3.กลุ่มสถานการณ์ทางสังคม มี 2 ตัวแปร คือ ลักษณะวัฒนธรรมองค์กร และการสนับสนุนทางสังคมจากบุคลากรในหน่วยงาน ตัวแปรตามที่ศึกษา คือ พฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่า จำนวน 8 แบบวัด แต่ละแบบวัดมีข้อคำถาม 10 ถึง 24 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .14 ถึง .83 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบวัดแต่ละฉบับอยู่ระหว่าง .78 ถึง .89

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน 2) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเอนเทอร์ สำหรับการทดสอบสมมติฐานทางการวิจัยข้อที่ 1 และ 3) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ two-way ANOVA สำหรับการทดสอบสมมติฐานทางการวิจัยข้อที่ 2 ถึง 5

ผลการวิจัยที่สำคัญ มี 2 ประการ ดังนี้

ประการแรก จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น โดยใช้ตัวแปรทำนายร่วม 7 ตัวแปร เพื่อทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ สามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ ได้ร้อยละ 44 พบตัวทำนายที่สำคัญตามลำดับ คือ ทักษะติดต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามลำดับ

ประการที่สอง จากการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ พบผลการวิจัยว่า 1.พบปฏิสัมพันธ์แบบ ordinal ระหว่างทักษะติดต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานกับเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ 2.ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างทักษะติดต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ 3.ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบุคลากรในหน่วยงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ 4.พบปฏิสัมพันธ์แบบ ordinal ระหว่างทัศนคติต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบุคลากรในหน่วยงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ 5.พบปฏิสัมพันธ์แบบ ordinal ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับความเชื่ออำนาจในตนด้านการผลิตรายการโทรทัศน์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ 6.พบปฏิสัมพันธ์แบบ disordinal ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบุคลากรในหน่วยงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์